

1r Premi Categoria Adulta: “La fàbrica”
Guanyadora: Montserrat Piquer Llorens (Pseudònim: Àuria)

Els dissabtes, l'àvia i jo agafàvem el tren i anàvem a esperar el meu pare a la fàbrica de marbres on treballava. L'anàvem a trobar quan ell plegava al migdia. No era per veure'l o per anar a dinar, o fer qualsevol altra cosa. Anàvem a trobar-lo perquè no es gastés la setmanada. L'esperàvem al carrer, a prop de la fàbrica. En Quimet no volia que els treballadors ens veiessin ni a mi, ni a l'àvia. Potser passava vergonya, però a la fàbrica tothom ho sabia. Necessitàvem els diners que cobrava cada dissabte per comprar menjar i passar la setmana. Quan el meu pare apareixia per la cantonada del carrer i s'aprovava a nosaltres, jo me'l mirava com si fos un estrany. Li donava la setmanada a l'àvia i després marxava. Havíem fet un trajecte molt llarg des de casa, havíem esperat massa temps en aquell carrer de magatzems i buit de cases. Jo m'havia fos d'avorriment durant el viatge i l'espera. I ara, només aquell breu moment davant el meu pare?. L'àvia comptava, resignada, els diners que ell li havia donat. No sempre eren els mateixos. Quan eren massa pocs ella el renyava o li suplicava però, sovint, s'hi havia de conformar. Mai li va donar la setmanada sencera. Després, anàvem a comprar el més necessari al mercat de Santa Caterina. Tornàvem cap a casa. Mai me'n mal parlà del meu pare. Ella patia però no ho deia, no es queixava però jo ho sabia i, per això, jo maleïa la fàbrica del Poblenou, els carrers de magatzems i de parets buides. Maleïa aquella espera al carrer desert i maleïa veure com en Quimet regatejava la setmanada. Mica en mica vaig anar deixant de dir-li pare. La mare mai hi va anar al Poblenou a buscar la setmanada. Li feia por sortir de casa. Patia dels nervis em deia la iaia. Mai he estat ningú, em va dir un dia la meva mare quan jo ja era gran. No m'hi cabia tanta pena de veure-la tan desvalguda.

Les nits dels dissabtes en Quimet venia a dormir a casa. Hi havia dissabtes que, quan arribava, encara estava desperta escoltant els contes de l'àvia. Li sentia aquella olor que omplia la casa, una olor que mai he pogut sofrir. La mare l'escriassava. Li deia que si venia de festejar dones. Es barallaven. Sentia cops i, llavors, m'arraulia al costat de la iaia fins que m'adormia.

Molts diumenges al matí en Quimet anava a fer feines als horts o jardins dels veïns que el demanaven. Era molt bon home, molt treballador, em diuen encara algunes persones que el van conèixer. Si que ho era de bo el meu pare, però a mi no m'ho semblava quan li escatimava la setmanada a l'àvia els odiosos migdies dels dissabtes, o quan feia aquella olor que m'avergonyia, o quan li deia boja a la mare. No ho explicava a ningú el que feia dissabtes i diumenges, quan tornava al col·legi.

L'àvia i jo sortíem de casa d'hora pel matí i baixàvem caminant fins l'estació del tren. Passàvem pel costat del cementiri i dels horts del sanatori. Aquells horts estaven molt ben conreats. Sempre s'hi veia algú treballar la terra. A mi m'agradava aquella bassa tan gran plena d'aigua que hi havia al mig dels sembrats. Amb l'aigua de la bassa reguen els horts em deia la iaia. Avui, aquell camí ja no existeix.

Baixàvem del tren a Plaça Espanya i agafàvem el metro fins Urquinaona o les Les Glòries. Després encara havíem d'agafar un autobús o un tramvia per arribar a prop d'on estava la fàbrica de marbres. Passàvem per aquells carrers del Poblenou on els edificis semblaven vells i grisos. El carrer on ens esperàvem era força solitari. Cada dissabte fèiem el mateix. En Quimet venia, donava la setmanada i tornava a marxar. Alguna vegada, potser dos cops l'any, se'l veia més content i em portava a la fàbrica. L'àvia s'esperava al carrer. Entràvem per aquella portalada tan gran. Saludava els altres homes que també hi treballaven i em presentava. A mi em feia vergonya, però també m'agradava que en Quimet m'hi portés i m'ensenyés on treballava. Eren moments en què parlava una mica

més amb mi. Havia un altell on ell dormia durant la setmana. També hi havia dutxa. Però tot era pols blanca, la pols del marbre quan el tallaven. Era un treball dur. El meu pare encara era jove però jo el veia vell. A la fàbrica també hi anava abans de Nadal. Entrava al despatx de l'amo. Hi havien algunes taules i màquines d'escriure. Els administratius i el secretari em saludaven i em somreien. Em deien que cada vegada m'assemblava més al Quimet. Jo no deia res. Tot em feia vergonya.

La filla de l'amo em feia anar a la seva taula i em donava el regal de cada any. Sempre era un llibre. Em deia que havia de llegir molt si volia fer de mestra. Es veu que el meu pare li havia dit que jo ho deia, això de voler ser mestra. Jo el què volia és no anar cada dissabte a la fàbrica.

El viatge de tornada a casa es feia feixuc. La iaia portava la compra en un mocador farcell, pesava. Jo l'ajudava. Quan el tren arribava al poble ja era de nit. Havíem de caminar potser més d'una hora fins arribar a casa. El camí, ara, feia pujada. Passàvem gairebé a les fosques pel costat del manicomi, dels camps de sembrats, de la bassa gran i el cementiri. El cementiri em feia por. Sobresortien els xiprers per damunt els murs, vigilants. Mirava endavant però també em girava per mirar al darrere. Anem, anem em deia la iaia. No havia enlluminat. Potser, només, dos fanals en tot aquell trajecte. Llavors no en teníem de llanternes. Crec que els malsons que he tingut sempre em venen d'aquell camí de tornada.

Un dissabte esperàvem al carrer de sempre. Feia molt que s'havien sentit les sirenes de les fàbriques, aquells sons eixordadors que indicaven l'hora de plegar. Mirava la iaia amb impaciència i li preguntava quanta estona més havíem d'esperar, però ella tampoc ho sabia. La veia trista i resignada, amb els seus cabells blancs i la roba sempre negra. Em vaig asseure a la vorera. En Quimet no venia. Anem a la fàbrica, va dir l'àvia. Se la veia molt neguitosa. Vam girar la cantonada prohibida. La fàbrica tenia les portes mig abaixades. No es veia ningú. La iaia el va cridar pel nom. Al cap d'una estona va sortir el secretari i ens va mirar. Crec que no sabia què dir-nos. Va ser l'últim dissabte que hi vam anar.